

18.12.2017

**K.Oy Helsingin Pääpostitalo c/o Ilmarinen, toimenpidelupahakemus,
julkisivu, Mannerheiminaukio 1**

HEL 2017-012895 T 10 04 04

Postitalo on suojeltu asemakaavassa v. 1997 asemakaavamerkinnällä sr-1: Suojeltava rakennus. Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriaalisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöitä, jotka tarvelevät julkisivujen, vesikaton tai sisätilojen rakennustaiteellista tai kulttuurihistoriallista arvoa tai tyyliä. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, on rakennus korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin hyvin soveltuvalla tavalla. Suojeltavan postitalon arvokkaat sisätilat, kuten asiakaspalveluhalli, sisääntuloaulat ja porrashuoneet tulee säilyttää siten, että niiden rakennustaiteellista arvoa tai tyyliä ei turmella.

Postitalon historiallinen ja kaupunkikuvallinen arvo on hyvin tunnettu. Kohteen rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot on syvennetty korkealuokkaisessa rakennushistoriaselvityksessä (Arkkitehtitoimisto Livady Oy, 2017). Rakennuksen ikkunoiden asema pelkistetyssä julkisivuarkkitehtuurissa on keskeinen. Suurimittakaavaisen rakennuksen rakennustaiteelliset arvot palautuvat kohteen vahvaan massoitteeluun, ikkunaukkojen hallittuun vaihteluun rakennusosittain, ikkunoiden harkittuun materiaaliin ja detaljointiin sekä julkisivumateriaalin elävään ilmeeseen. Ikkunoiden määrä kohteessa on poikkeuksellisen suuri, noin 1200 kappaletta, erilaisia ikkunatyyppejä on toistakymmentä. Toimistotilojen alkuperäiset ikkunat ovat rakenteeltaan pääosin kytkettyjä puitteita, sekä pysty- että vaaka-ikkunoita, pystyikkunat tuuletusikkunoineen kohtaavina puitteina toteutettuja.

Rakennuslupahakemuksessa on esitetty kohteen ikkunoiden vaihtamista mallikatselmuksessa esitellyyn puuverhoiltuun alumiini-ikkunaan. Selvityksessä on tuotu esiin ikkunarakenteiden ongelmia; ikkunoiden avautumista tuulessa, suojakäsiteltyjen ikkunan villariveiden pah-yhdisteitä, huollettavuutta sekä ikkunoiden tiiveyttä. Katselmuksessa on esitetty uusi kolminkertaisella umpiolasilla varustettu ikkunamalli. Hakemuksessa esitetään Postitalon kaikkien ikkunoiden vaihtamista malliikkunan periaatteen ja detaljien mukaisiin uusiin ikkunoihin.

Kaupunginmuseon kannan mukaan Postitalon ikkunakorjaus tulee lähtökohtaisesti tehdä säilyttävien periaatteiden mukaisia korjauksia, sekä välttämättömissä tilanteissa alkuperäisen rakenteen mukaisin uudistuk-

18.12.2017

sin. Referenssikohteina Postitalolle voidaan mainita mm. Lasipalatsi, Tennispalatsi sekä Metsätalo, joiden peruskorjauksen yhteydessä alkuperäisiä funkis-ikkunarakenteita on kunnostettu. Neuvotteluissa ryhtyjän kanssa on sovittu ikkunan säilyttävän mallikorjauksen tekemisestä, joka kuitenkin on kuitattu ikkunavalmistajan puusepän ja pääsuunnittelijan lausunnolla vanhojen ikkunoiden kunnostuksesta.

Alkuperäisten ikkunoiden tammimateriaali vaikutti katselmuksen perusteella edelleen pääosin varsin hyväkuntoiselta, eikä materiaalin kunto itsessään edellyttäisi ikkunoiden vaihtamista. Edellinen ikkunoiden kunnostus tutkimus (Vahanan Oy, 2007) on esittänyt ikkunoille kokonaisvaltaisen kunnostusmallin, jonka toteuttamista kaupunginmuseo puoltaa, mutta jonka mukaisten kunnostusten suorittamisesta ei ole vahvistusta tai dokumentaatiota. Katselmuksessa havaittiin, että ikkunoita on aikaisemmin kunnostettu myös sisäpuite vaihtamalla, mitä korjaustapaa on jatkossakin mahdollista kehittää kaikkein ongelmallisimmissa kohdissa, ikkunoiden uusimisen sijaan. Rakennussuojelukohteen ikkunoiden energiatehokkuutta täytyy tarkastella suojeluarvoja vasten, eikä uudisrakentamisen määräyksiä voida soveltaa. Asiointisalin ikkunoiden vaihto on tehty paikallisena muutoksena, käyttäjän murtosuojauksen tarpeiden johdosta v. 2013.

Uuden ikkunan verhoiltu alumiinirakenne poikkeaa rakenteeltaan, materiaailtaan ja toiminnaltaan olennaisesti alkuperäisestä puuikkunasta. Malli-ikkunassa katselmoitu sovitus muuttuu siten, että suunnittelun alkuperäinen intentio julkisivunäkymässä kätkeytyä karmista heikkenee. Malli-ikkunan jakopuitteiden rakenne poikkeaa alkuperäisestä ratkaisusta, mikä samalla muuttaa ikkunan ilmettä. Ikkunarakenteiden purkaminen saattaa olla riski Postitalon herkän klinkkerijulkisivun säilymiselle.

Ikkunoiden kokonaisvaltainen uusiminen hakemuksessa esitetyllä tavalla on uhka Postitalon rakennus- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiselle. Kaupunginmuseon pitää toimenpidettä asemakaavan suojelumääräyksen sr-1 vastaisena, eikä puolla toimenpidettä. Postitalo on helsinkiläinen arvokohde, jonka ikkunoiden korjaaminen on ensisijaista rakennuksen arvon ja ominaispiirteiden säilymiseksi.

Postitalon ikkunoiden korjaus on huomattavan vaativa restaurointihanke. Rakenteen tiiveyden parantaminen voidaan suunnitella vanhaan ikkunaan. Ikkunarakenteen käyntiä ja heloitusta on mahdollista parantaa tarkalla suunnittelulla. Kokonaisvaltaisella ikkunatutkimuksella saadaan kartoitettua eri ikkunatyyppeiden ja julkisivujen korjaustarpeita, jotka voidaan toteuttaa kohdekohtaisesti. Myös rakennuksen käytön tulee soveltua rakennuksen ominaispiirteisiin.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (3)

18.12.2017

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö